

& de quibusdam incidentibus illius temporis

Ex cronica

Anno priorato scilicet ab incarnatione domini. M. ccc. lxxij. post biennium sedis romane vacatione electus est in papam cardinalis senes baldus. & mutato nomine vocatus est innocentius papa huius nominis quartus. Hic non multo post electionem suam sedes cardinalium plures ex longo tempore vacuas personis quibusdam nominatis ex diversis mundi partibus euocatis in breui temporis spacio reimpleuit. & ecclesiam romanam a tempore pape gregorii multis ut ferunt debitis obligata per industriam suam exoneravit. Eodem anno natus est ludovicus filius dicti ludouici regis francie primogenitus. & anno sequenti natus est secundus filius nomine philippus. eodem anno papa innocentius fecit cardinales magistrum odonem de castro radulphi cancellarium pisensem. & fratrem hugonem de sancto theodoro priorum ordinis predicatorum prouincialem francie. et ipse papa in franciam venit apud lugdunum circa festum sancti andree. Porro circa festum sancte lucie ludouico rege francoz apud pontisara egrotante & in lecto decumbente. sic anima eius abrepta est a corpore scilicet ut a multis existimaretur esse mortuus. Ut autem ab illa extasi ad seipsum rediret. crucem pertransiit nam instanter petijt & accepit. eodem anno factus est egidius cornutus post magistrum galterium fratrem suum archiepiscopus senonensis. & odo abbas sancti dyonisij sanctus est archiepiscopus rothomagensis. Iubellus quoque prius archiepiscopus turonensis factus est archiepiscopus remensis. Acta sunt hec anno imperij frederici secundi. xxxiiij.

Continentia tricesimisecondi libri

Ricesimisecondus liber continet historiā refertam tunc post deimnationem frederici. & iter hec quoque nonnulla de gestis & itinere tartance gentis. Habet autem capitula. cxxvii.

De deimnatione frederici imperatoris & predicatione crucis .i.

De prima missione fratrum predicatorum & minorum ad tartaros .ii.

De situ & qualitate terre tartarorum .iii.

De forma & habitu ac victu eorum .iiii.

De moribus eorum bonis et malis .v.

De legibus et consuetudinibus eorum .vi.

De superstitionibus et traditionibus eorum .vii.

De initio imperij sue principatus eorum .viii.

De mutua victoria ipsorum et hitarorum .ix.

De pugna ipsorum contra indiam maiorem et minorem .x.

Qualiter ab hominibus caninis repulsi burithabethios vicerunt .xi.

Qualiter a montibus caspijs. & ab hominibus subterraneis repulsi sunt .xii.

De statutis cingiscā et morte ipsius et filijs ac ducibus .xiii.

De potestate imperatoris et ducum eius .xiv.

De legatione ducis bathi & electione imperatoris octo day .xv.

De legatione cirpoda ducis .xvi.

Qualiter tartari se habent in filiis .xvii.

Qualiter resistendum sit eis .xviii.

De itinere fratris iohannis usque ad custodiam primam tartarorum .xix.

Qualiter primo cum socijs suis receptus est a tartarijs .xx.

Qualiter recepti sunt apud cozeniam .xxi.

Qualiter recepti sunt apud bathi magnū principem .xxii.

Qualiter recedentes a bathi terram comanorum & hitarum transierunt .xxiii.

Qualiter ad primam imperatoris futuri curiam venerunt .xxiiii.

Qualiter ad ipsum cum yne imperatorem futurum venerunt .xxv.

De exaltatione rachonadij in soldanum turque .xxvi.

De bosir tyranni debachatione .xxvii.

De federis inter ecos & tartaros confirmacione .xxviii.

Qualiter rex minoris armenie tartarijs se subdit .xxix.

Qualiter cuynes fratres minores suscepit .xxx.

Qualiter in imperium sublimatus fuit .xxxi.

De solennitate qua fuit inthronizatus .xxxii.

De etate ac moribus & sigillo ipsius .xxxiii.

De nominibus eius ac principibus & exercitibus .xxxiiii.

De admissione fratrum et nuncios ad imperatorem .xxxv.

De loco divisionis imperatoris et matris sue et morte gerozai ducis ruscie .xxxvi.

Qualiter tandem fratres ad imperatorem accedentes literas dederunt et acceperunt .xxxvii.

Qualiter licentiam fuerunt .xxxviii.

Qualiter ab illo itinere redierunt .xxxix.

Qualiter fratres predatores apud baiothnoy tartarorum principem admissi fuerunt .xl.

Qualiter ab eis tartari de muneribus et de aduentu francoz inquisierunt .xli.

Qualiter aduocati baiothnoy fratres responderunt .xlii.

Qualiter tartari christianitatem fratres suaserunt .xliii.

Qualiter isti de sententia mortis in fratres tractauerunt .xliv.

Qualiter de modo aduocandi adiutores altricati sunt .xlv.

Qualiter ad chana ire recusauerunt .xlvi.

Qualiter domini pape literas in tartaricum ideoma transferri fecerunt .xlvii.

Qualiter fratres dolis et illusionibus tartari apud se diuiti detinuerunt .xlviii.

Qualiter illos augutta expectare compulerunt .xlix.

Qualiter post eius aduentum recesserunt .l.

De literis que a principe tartarorum ad papam misse sunt .li.

De literis ab imperatore ipsorum ad eundem principem missis .lii.

De quibusdam miraculis per signum crucis inter turcos exhibitis .liii.

De progenie soldanorum & primo de filiis salahadimi & de calipho .liiii.

De filiis saphadimi terrarum possessoribus .lv.

De filiis eiusdem reddituum preceptoribus & eius uxore .lvi.

De situ ciuitatum egipti regaliū & primo daitate .lvii.

De situ babilonis & alexandrie .lviii.

De situ ebzon principalis vrbis palestine .lix.

De locis arabie ac phenicie .lx.

De damasco et libano ac iordane .lxi.

De ciuitatibus ac locis galilee .lxii.

De iezrahel ac ciuitatibus samarie .lxiii.

De locis hierusalem ciuitatis sancte .lxiiii.

De ceteris vrbibus ac locis iudee .lxv.

De patriarchatu hierusalem & yconia mirabili beate marie virginis et barfalinis .lxvi.

De origine ac puericia sancti edmundi catuarieensis archiepiscopi .lxvii.

Qualiter eidem puero pius missio christi in forma pueri se ei ostendit .lxviii.

Qualiter a matre benedictionem accepit & animam defuncti portare a demonibus vidit .lxix.

Qualiter in adolescentia castitati studuit et ymaginem beate virginis anulo desponsauit .lxx.

Qualiter eum dyabolus de carnis peccata temptauit .lxxi.

Qualiter in etate virili carnem suā acius castiga
uit lxxij.
Qualiter in regimine artium se habuit lxxij.
Qualiter ad theologie studiū se trāstulit lxxij.
Qualiter in theologia regēs auditores edificauit lxxv.

De affectu quē erga crucē dñicā habuit lxxvj.
De abstinentia eius & orōne lxxvij.
De cetera eiusdē ouersatōne lxxviii.
De pōicātōne crucis & miraculis p̄ eum ibidez ex
hibitis lxxix.
Itē de quibusdā eiusdē miraculis illi? epis lxxx.
Qualiter i archiep̄m cātuariensē assumpt? est lxxxj.
Qualiter in statu isto ouersat? est lxxxij.
De p̄secutōnib? quas ibidez passus est lxxxij.
De miraculis p̄ eum oñis illo tēp̄e lxxxij.
De trāsitū eius in galliā & ipsius mortē lxxxv.
De sepulture eius p̄paratōne lxxxvi.
De anulū ei? v̄tute et miracloz inēmissioē lxxxvii.
De corpis eius eleuatōe & miraculoz multitu
dine lxxxviii.
De trāsitū ludouici regis francoz in cipz lxxxix.
De legatōne tartaroz ad ip̄m xc.
Exēplar ep̄le ostabulari armenie ad regem cipri
de tartaris xcii.
De quibusdā relatōnib? nuncioz ercheltay p̄inci
pis xciii.
De legatōne regis francoz ad p̄ncipes tarta
rum xciiii.
De discordia inter soldanos babiloniorum & ala
piorum xcvi.
De quibusdā euentib? cipri dum ibi morā faceret
rex francoz xcvi.
Qualiter idem rex damiate portum cepit xcvi.
Qualiter inuauit urbē & occupauit hostib? fuga
tis & expulsis xcvi.
Qualiter apud massoram aduersus saracenos pro
cessit xcix.
Qualiter in regressu cū exercitu suo capē? fuit .c.
Qualiter sub cōto pacto a saracenis dimiss? fuit .ci.
De infractōne treugaz a saracenis .cii.
De vita & martirio s̄cti petri mediolanēsis .ciii.
De ipsius miraculis .ciii.
De tempibus p̄ntibus .cv.
De signis future cōsumatōnis .cvi.
De quibusdā vicis iochim & s̄cte hildegar
dis .cvij.
De aduentu anti. christi & fallaciis eius .cviii.
De p̄secutōnib? eius & interitū ipsius .cix.
De aduentu iudicis & signis p̄ambulis .cx.
De purgatōne mundi & claritate iudicis adueniē
tis .cx.
De generali resurrectōne & eiusdē ordīne .cxii.
De miraculo & cā resurrectōnis nostre .cxiii.
De aduentu iudicis illustratōne .cxiiii.
De fessione iudicis & assessozib? ac testib? .cxv.
De meritoz discussione .cxvi.
De fine platōne .cxvii.
De igne gehēnali .cxviii.
De machia cruciatioz ex q̄tuor elemētis .cxix.
De interiorib? reprobz penis .cix.
De glorioza mundi renouatōne .cxi.
De solis & lune restauratōne .cxii.
De glificatōne scōrum in dotibus corp̄m .cxiiij.
De dotib? aīarum .cxiiij.
De collatōe glorie scōrum hoīm & āgeloz .cxv.

De deitatis fruitōne cxxvj.
De dispari sanctorū claritate cxxvij.
De plena sanctorū felicitate cxxviii.
C. I. De ordinatōne friderici impatoris & p̄e
dicatōne crucis **Actor**

Eniqz eodem impatore. s.
friderico p̄tinaciter in ma
licia p̄sistente. ac cōtra rō
manam ecclesiam acris in
surgente. papa innocenti?
anno domi. M. cc. xlv. ge
nerale concilium apud lu
gouum circa festum apo
stolorū p̄. & pauli cōtra

ip̄m impatore? ouocauit. eumqz ibidez tanq̄ scisma
ticum & hostē ecclesie odemnavit. Tunc etiā p̄oica
ta est crux trāsmarina et p̄dict? odo thusculan?
ep̄s cardinal? a latē dñi pape miss? est legat? in frā
ciam p̄ eadem cruce p̄dicanda. Anno liquidē p̄e
denti quo videlicet rex frācie ludouicus ab extasi
rediens crucem accepit corasmini sicut iam sup̄ius
dictum est a soldano babilonie domino eḡpti iui
tati atqz conducti i regnū hierusolimitanū venien
tes & christianos debellantes. ante gazam ciuitatē
magnā francoz multitudine dñō p̄mittēte p̄
strauerāt. & gloriozū domini nostri hiesu christi
sepulcrū destruxerāt. atqz intra & extra sanctam
ciuitatē christianos q̄ plurimos occiderāt. Itaqz p̄
fatus odo legatus. multos de regno frācie platos
& barones exhortatōne sua cum adiutoribus suis
ad venerabile signū crucis accipiendū animauit. &
ad trāsfretandū cū rige i terre sancte succursum
eorū animos p̄parauit. Tūc quoqz nichilomin? cir
ca fines hannonie vel alemānie p̄dicabat crux hoī
bus auctoritate domini pape. vt irent contra cōra
dum friderici filiū. i auxiliū landegraviū thuringie
qui de nouo cum assensu et fauore sūmi pontificis
electus erat i regem alemānie. **C. II.** De
prima missione fratrum predicatorū et minorū ad
tartaros.

Hoc etiam tempore misit idem papa fratrem
ascelinū de ordine predicatorū cum tri
bus aliis fratribus auctoritate qua fange
bantur de diuersis ordinis sui cōuētib? sibi associ
atis. cū litteris apostolicis ad exercitū tartaroz
in quibus hortabatur eos vt ab hoīm strage desiste
rent & fidei veritatē reciperent. Et ego quidē ab vno
fratrum predicatorū videlicet a fratre simone de s̄a
cto quintino. iam ab illo itinere regresso. gesta tar
taroz in accepi. ista dumtaxat quē sup̄ius p̄ diuer
sa loca iuxta ozruentiam ten p̄m huic opi inserui.
Siquidem & eo tempe quidā frater ordinis minorū
videlicet frater iohannes de plano carpio. cum quī
busdam aliis missus ad tartaros fuit. qui etiā ut ip
se testat? p̄ annū & quattuor menses & amplius cū
eis mansit. & inter eos ambulauit. A summo nāqz
pontifice mandatū. vt omnia que apud eos. erāt di
ligenter scrutarēt. accepit. tam ipse q̄ frater bñdi
ctus polonus eiusdē ordinis qui sue tribulatōis p̄ci
peps & socius erat. Et hic ergo frater iohannes de
his que apud tartaros vel oculis p̄p̄is vidit. vl
a christianis fide dignis qui inter illos captiui erāt
audiuit. libellū hystorialem scripsit. qui & ip̄e ad
manus nostras puenit. De quo etiā hic quasi p̄ epi
logum inserere libet aliqua. videlicet ad supplemen
tum eoz que desunt in p̄dicta fratris symonis hy
storia. **C. III.** De situ & qualitate terre tartaroz